

ภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ไวพจน์ จันทระสม*, ปรัชญา สภาพงษ์**, ชุตติมาพร ภักดี*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต จำนวน 681 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินที่มีความตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test) และความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีแบบ LSD

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ส่วนเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสมรรถภาพทางกาย ส่วนในภาพรวม ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายกับเพศหญิง จะมีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาแตกต่างกันในด้านสมรรถภาพทางกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคกลาง จะมีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา ในด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา แตกต่างกับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, การออกกำลังกายและกีฬา, นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสมุทรสาคร

** อาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสมุทรสาคร

Corresponding author, e-mail: drwipoj@gmail.com, Tel. 084-7511338

Received : March 21, 2023; Revised : June 29, 2023; Accepted : July 13, 2023

Leadership in Exercise and Sport of the Students Faculty of Sports and Health Science Thailand National Sport University

Wipoj Chansem*, Prachya Saphaphong**, Chutimaphon Phakdee*

Abstract

The purpose of this research aims to study and compared the leadership capability for exercise and sport of students in the faculty of Sports and Health Science, Thailand National Sports University. The group samples were 681 students across 17 campuses. The research methodology used was an assessment with content validity and confidence. Cronbach's Alpha coefficient was 0.80. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and comparing the differences between the variables. Mean Different Test (One-way ANOVA) and Pairwise Comparison Test (LSD).

The research results showed that male and female sample had the same high leadership ability in exercise and sports, in terms of morality, ethics, code of conduct, physical fitness. But male had greater leadership aspirations. Also, female had greater interpersonal skills. Overall, both male and female had the physical fitness in exercise and sports. In a comparison between male and female, there will be differences in physical fitness with statistical significance at 0.05 levels. Research has found that the students from the central region of Thailand in terms of aspirations leadership ability in sports, personality, physical fitness, and attitudes were different from the northern, northeastern, and southern regions with statistical significance 0.05.

Keywords : Leadership, Exercise and sports, The students of the Faculty of Sports and Health Science

* Assistant Professor Faculty of Sport and Health Science, Thailand National Sport University, Samut Sakhon Campus

** Instructor, Faculty of Sports Science and Health, Thailand National Sport University, Samut Sakhon Campus
Corresponding author, e-mail: drwipoj@gmail.com, Tel. 084-7511338

Received : March 21, 2023; **Revised :** June 29, 2023; **Accepted :** July 13, 2023

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ภาวะผู้นำที่ดีจะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพการทำงาน เพราะผู้นำเป็นผู้ที่ทำให้เกิดการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผน แนะนำ จูงใจ อำนาจการ ความเป็นกลางเพื่อทำให้เกิดความสมดุลระหว่างการชี้แนะและการเลิกการควบคุม รวมทั้งต้องมีความสามารถในการพัฒนาสมาชิกในทีม ให้มีความสามารถ เพื่อให้การทำงานเป็นทีมบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำควรมีคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้คือ เป็นคนเชื่อถือได้ ซื่อสัตย์ต่อตัวเองและให้ความไว้วางใจในความรู้ เทคนิค ข้อคิดเห็นของคนอื่น ๆ กำหนดบทบาทของตนเองอย่างเหมาะสม กระตุ้น ชี้นำ หรือทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด เสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกทีมคนหนึ่งหรือรับบทบาทเป็นผู้บุกเบิกและมีความมุ่งมั่นต่อผลสำเร็จของทีม สอดคล้องกับ สุริยญา พรหมศร (2559) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะที่บุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือมากกว่าพยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคคลรู้จักวิธีการชี้แนะ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิกมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการถ่ายทอดข้อมูลอย่างเปิดเผยให้กับสมาชิก สนับสนุนให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนและความคิดสร้างสรรค์ มีความชำนาญในการที่จะช่วยแก้ปัญหา เป็นผู้ฟังที่ดีและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิก นำไปพัฒนาความรู้และทักษะในการเป็นผู้นำทีม ดังนี้คือ มีทักษะการติดต่อสื่อสาร ผู้นำต้องมีความสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกับสมาชิกทีมได้ทั้งสองรูปแบบ คือ แบบตัวต่อตัวและแบบทีม มีทักษะการวางแผน ผู้นำจำเป็นต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับเป้าหมาย มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ กำหนดวิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินงาน รวมทั้งต้องสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างแผนกับผลการดำเนินงานด้วย มีทักษะการจัดองค์การ ผู้นำจะต้องพิจารณาภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการทั้งหมด แล้วนำมาจัดทำรายละเอียดลักษณะงาน และจัดกลุ่มภารกิจหน้าที่ พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบมอบหมายให้กับสมาชิกแต่ละคนตามศักยภาพและประสบการณ์ให้เหมาะสม สอดคล้องกับ สมชาย เทพแสง (2565) คุณลักษณะผู้นำมีส่วนเอื้ออำนวยให้กลุ่มสามารถดำเนินงานของกลุ่มไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งจัดทรัพยากรสนับสนุนในการดำเนินการ กำหนดระยะเวลา วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนรูปแบบของการติดต่อสื่อสารและการประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ มีทักษะการสอน ผู้นำต้องสามารถสอนหรือแนะนำให้สมาชิกทีมได้เรียนรู้วิธีการดำเนินการอย่างละเอียด และอาจจะทำการสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง มีทักษะการจูงใจ การสร้างแรงบันดาลใจ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานความต้องการของบุคคล พฤติกรรมการทำงานที่แตกต่างกัน เพื่อที่จะได้นำมา กำหนดวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการจูงใจ

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต เมื่อจบการศึกษาจะทำงานเกี่ยวกับการเป็นผู้นำการออกกำลังกายหรือผู้ฝึกสอนกีฬา จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการถ่ายทอด แนะนำ อธิบายและสาธิตการออกกำลังกายที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้สมาชิกหรือผู้ที่มาออกกำลังกายได้ประโยชน์หรือผลดีต่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ผู้นำเชิงการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาที่ดี ซึ่งภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา หมายถึง ภาวะของบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำมีสุขภาพอนามัย สมรรถภาพทางกายที่ดี มีความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีความคิด เจตคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการเป็นผู้นำการออกกำลังกายและเล่นกีฬา โดยจะต้องสร้างพื้นฐานความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดี ตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษายู่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า นักศึกษามีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง และระหว่างภูมิภาคภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต ได้แก่ เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ สุโขทัย ลำปาง ชัยภูมิ มหาสารคาม ศรีสะเกษ อุตรดิตถ์ กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร สุพรรณบุรี อ่างทอง กระบี่ ชุมพร ตรัง ยะลา จำนวน 3,612 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต จำนวน 681 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา มี 6 ด้าน และเปรียบเทียบตัวแปรเพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง และภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย โดยศึกษาข้อมูลและกำหนดขอบเขตโครงสร้างของแบบประเมิน เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 5 ท่าน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม
2. นำแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กลับมาแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งหนึ่ง เพื่อดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต ในการเก็บข้อมูลแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

2. ประสานงานกับมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ผู้วิจัยชี้แจงข้อมูลให้กับอาจารย์และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยอย่างละเอียด โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยอย่างสมัครใจ และให้ลงนามยินยอมในการเข้าร่วมวิจัยในหนังสือยินยอม ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 17 วิทยาเขต

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองภายใต้การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เลขที่การรับรอง TNSU 045/2563 วันที่รับรอง 27 เมษายน 2563 วันหมดอายุ 27 เมษายน 2564 โดยผู้วิจัยชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยอย่างละเอียด จากนั้นเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยอย่างสมัครใจ และให้ลงนามยินยอมในการเข้าร่วมวิจัยในหนังสือยินยอม จึงดำเนินการเก็บข้อมูลโดยข้อมูลที่ได้รับความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมวิจัยจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการระบุชื่อหรือที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง และรายงานผลการศึกษาในภาพรวม โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics 26 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ด้วยค่าที (Independent t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีแบบ LSD ทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ความถี่ ร้อยละของจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ชั้นปี และภูมิภาคของวิทยาเขต

หัวข้อ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ชั้นปี 1	88	23.59	86	27.92	174	25.55
2. ชั้นปี 2	96	25.74	72	23.38	168	24.67
3. ชั้นปี 3	97	26.01	80	25.97	177	25.99
4. ชั้นปี 4	92	24.66	70	22.73	162	23.79
รวม	373	54.78	308	45.22	681	100.00
5. วิทยาเขตภาคเหนือ	95	25.47	69	22.40	164	24.08
6. วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	79	21.18	77	25.00	156	22.91
7. วิทยาเขตภาคกลาง	109	29.22	91	29.55	200	29.37
8. วิทยาเขตภาคใต้	90	24.13	71	23.05	161	23.64
รวม	373	54.78	308	45.22	681	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ตอบแบบประเมินเป็นเพศชาย 373 คน คิดเป็นร้อยละ 54.78 เป็นเพศหญิง 308 คน คิดเป็นร้อยละ 45.22 รวมเป็นจำนวน 681 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชั้นปี 1 จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 25.55 นักศึกษาชั้นปี 2 จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 24.67 นักศึกษาชั้นปี 3 จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 25.99 และนักศึกษาชั้นปี 4 จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 23.79 และแบ่งเป็นวิทยาเขตภาคเหนือ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 24.08 วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 22.91 วิทยาเขตภาคกลาง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 29.37 และวิทยาเขตภาคใต้ จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 23.64 รวมเป็นจำนวน 681 คน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา จำแนกตามองค์ประกอบ และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

ภาวะผู้นำเชิงการ ออกกำลังกายและกีฬา	ชาย	หญิง	รวม		
	$\bar{X} \pm S.D.$	$\bar{X} \pm S.D.$	$\bar{X} \pm S.D.$	t	p
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.84±0.55	3.88±0.51	3.86±0.53	-0.953	0.341
2. ด้านสุขภาพอนามัย	3.75±0.56	3.71±0.61	3.73±0.58	0.938	0.349
3. ด้านสมรรถภาพทางกาย	3.93±0.62	3.81±0.63	3.87±0.62	2.439	0.015*
4. ด้านความสามารถในการ ออกกำลังกายและเล่นกีฬา	3.84±0.63	3.76±0.61	3.80±0.62	1.648	0.100
5. ด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับ การออกกำลังกายและเล่นกีฬา	3.85±0.63	3.77±0.63	3.81±0.63	1.828	0.068
6. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ	4.17±0.57	4.21±0.54	4.18±0.56	-0.997	0.319
รวม	3.90±0.51	3.85±0.48	3.88±0.49		

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา ในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำมากที่สุด ส่วนเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา ในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสมรรถภาพทางกายมากที่สุด สำหรับในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา ในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านบุคลิกภาพมากที่สุด ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบเพศชายกับเพศหญิง จะมีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา แตกต่างกันในด้านสมรรถภาพทางกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา จำแนกตามภูมิภาค

ตัวแปร	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	F	P
	$\bar{X} \pm S.D.$	$\bar{X} \pm S.D.$	$\bar{X} \pm S.D.$	$\bar{X} \pm S.D.$		
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.90±0.53	3.88±0.55	3.75±0.54	3.91±0.50	3.740	0.011*
2. ด้านสุขภาพ	3.81±0.52	3.73±0.60	3.65±0.62	3.75±0.57	2.461	0.062
3. ด้านสมรรถภาพทางกาย	3.90±0.60	3.92±0.62	3.78±0.67	3.92±0.59	2.220	0.085
4. ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา	3.83±0.62	3.89±0.61	3.68±0.63	3.85±0.61	4.144	0.006*
5. ด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา	3.87±0.61	3.91±0.64	3.68±0.65	3.85±0.59	4.934	0.002*
6. ด้านคุณธรรม จริยธรรมเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา	4.20±0.55	4.18±0.51	4.14±0.62	4.23±0.52	0.885	0.449

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในแต่ละภาค มีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพของตนเอง ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยการทดสอบ LSD ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

ภูมิภาค	ภูมิภาค	ด้านบุคลิกภาพ	ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา	ด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา
		(p)	(p)	(p)
ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.667	0.393	0.567
	ภาคกลาง	0.007*	0.020*	0.004*
	ภาคใต้	0.881	0.773	0.774
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	0.667	0.393	0.567
	ภาคกลาง	0.025*	0.001*	0.001*
	ภาคใต้	0.565	0.572	0.394
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.007*	0.020*	0.004*
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.025*	0.001*	0.001*
	ภาคใต้	0.004*	0.009*	0.010*
ภาคใต้	ภาคเหนือ	0.881	0.773	0.774
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.565	0.572	0.394
	ภาคกลาง	0.004*	0.009*	0.010*

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างภาคกลาง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา แตกต่างกับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 373 คน คิดเป็นร้อยละ 54.78 เป็นเพศหญิง 308 คน คิดเป็นร้อยละ 45.22 รวมเป็นจำนวน 681 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชั้นปี 1 จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 25.55 นักศึกษาชั้นปี 2 จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 24.67 นักศึกษาชั้นปี 3 จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 25.99 และนักศึกษาชั้นปี 4 จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 23.79 และแบ่งเป็นวิทยาเขตภาคเหนือ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 24.08 วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 22.91 วิทยาเขตภาคกลาง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 29.37 และวิทยาเขตภาคใต้ จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 23.64 รวมเป็นจำนวน 681 คน เฉลี่ยอายุ 20.36 ปี น้ำหนักเฉลี่ย 61.84 กิโลกรัม ส่วนสูงเฉลี่ย 167.14 เซนติเมตร ความบ่อยของการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา 3-5 วัน/สัปดาห์ ความนานของการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา 30-60 นาที/วัน ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้าห้อง หัวหน้าทีมหรือหัวหน้างาน ในกิจกรรมต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ (4.17 ± 0.57) ด้านสมรรถภาพทางกาย (3.93 ± 0.62) และด้านความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ (3.85 ± 0.63) ส่วนเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ (4.21 ± 0.54) ด้านบุคลิกภาพ (3.88 ± 0.51) ด้านสมรรถภาพทางกาย (3.81 ± 0.63) ส่วนในภาพรวม ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ (4.18 ± 0.56) ด้านสมรรถภาพทางกาย (3.87 ± 0.62) ด้านบุคลิกภาพ (3.86 ± 0.53) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายกับเพศหญิง จะมีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาแตกต่างกันในด้านสมรรถภาพทางกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคกลาง จะมีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา ในด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา แตกต่างกับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ส่วนเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสมรรถภาพทางกาย ส่วนในภาพรวมทั้งเพศชายและเพศหญิง มีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายกับเพศหญิง จะมีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาแตกต่างกันในด้านสมรรถภาพทางกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคกลาง จะมีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา ในด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา แตกต่างกับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬา ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอัธยาศัย นิสัยใจคอที่ดี และเป็นคนอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ ตามลำดับ สอดคล้องกับ รัชฎา วิชัยดิษฐ์ วันทนา บ่อโพธิ์ และอุดม ชนะสิทธิ์ (2563) ผู้ที่มีบุคลิกภาพดีสามารถวางตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี การพัฒนาตนเองด้วยท่าเดิน นั่ง และยืนที่ดีจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพราะการแสดงออกเหล่านี้จะบ่งบอกถึงบุคลิกภาพที่มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเองสอดคล้องกับ นิรดา ดวงเดือน (2556) การวางตัวดีคือการสร้างความประทับใจในท่าทางการวางตัวและปฏิบัติให้อยู่ในระดับสูงสุดเป็นที่นิยมของผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา มีความสุภาพนุ่มนวล หลีกเลี่ยงการพูดด้วยถ้อยคำหยาบคายหรือเหยียดหยามผู้อื่น ด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่ ดูแลรักษาร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำเพื่อความแข็งแรงของร่างกายที่จะส่งผลดีตามมา ตามลำดับ สอดคล้องกับ กมล รินสาร และประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2562) สอดคล้องกับ จักรพันธ์ ชูบโธสง และภาคย์ พันธุมะบำรุง (2565) เนื่องจากการพัฒนาบุคลาการทางการกีฬากการออกกำลังกาย และสุขภาพนั้น คือ บุคลาการทางการกีฬาจะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ ทักษะในการดูแลสุขภาพให้กับประชาชนในพื้นที่ให้สามารถเล่นกีฬาเป็นและต่อยอดทางด้านกีฬาได้ รวมถึงการสร้างความสำเร็จของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ ด้านความคิด เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ได้แก่ ต้องการความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ได้แรงบันดาลใจจากบุคคลที่ชื่นชอบ และมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่เสมอ ตามลำดับ สอดคล้องกับ ขวัญจิต เฟื่องแป้น (2561) การศึกษาความรู้ เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายและพฤติกรรมออกกำลังกาย ซึ่งมีเป้าหมายเกี่ยวกับการออกกำลังกายของนักศึกษาพยาบาล ได้มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการออกกำลังกาย เพื่อให้เห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย มีการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ได้แก่ มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม เชื่อว่าการทำความดีจะทำให้ชีวิตมีความสุขประสบความสำเร็จ และเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ตามลำดับ สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ สรวงสุวรรณ (2562) จริยธรรมเป็นคุณลักษณะประการหนึ่งเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของบุคคลในทุกคนทุกระดับ เป็นสิ่งที่ถูกเรียกร้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นในผู้นำ ซึ่งการกระทำหากปฏิบัติไปตามสัญญาตณฺญาณเราจะเรียกสิ่งนั้นว่าพฤติกรรม ดังนั้นจริยธรรมจึงเป็นการประพฤติปฏิบัติที่ดีงามเป็นไปตามกรอบคุณธรรม ศีลธรรมและตามที่สังคมต้องการ สอดคล้องกับ จรรยา ลินลา (2562) การพัฒนาตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมตามหลักคุณธรรม จริยธรรมที่เกิดขึ้นทางจิตใจ กาย และวาจา เมื่อมีความดีงามเกิดขึ้นในมนุษย์มีความสุขจากการที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สอดคล้องกับ ประไพรัตน์ ลำไจ (2557) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในความมีน้ำใจ ช่วยเหลือสังคม เอื้ออาทรต่อผู้อื่น และร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามต่อผู้อื่นเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม สอดคล้องกับ สิทธิพงษ์ ปานนาค (2562) กีฬาพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม มุ่งหวังให้การจากระบบการศึกษาได้รับการบริหารจัดการด้านกีฬาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีทัศนคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และน้ำใจ นักกีฬา สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ สรวงสุวรรณ (2563) ผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นการแสดงให้เห็นค่านิยมของผู้นำหรือผู้บริหารใช้เป็นหลักจริยธรรมในการตัดสินใจทำให้ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถมองเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งถือเป็นการยกระดับคุณธรรมของผู้ตามเป็นคุณธรรมในระดับสูง จากผลการวิจัยเราควรนำไปปรับปรุงหลักสูตร ได้แก่ ในหลักสูตรควรปรับเปลี่ยนรายวิชาภาวะผู้นำ บุคลิกภาพของผู้นำ กระบวนการคิด การสื่อสาร ฯลฯ ปรับเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการปฏิบัติ ให้เกิดภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากขึ้น ส่วนกระบวนการจัดการเรียนการสอน ควรเพิ่มกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การนำเสนองานที่ได้รับมอบหมาย การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติ การจำลองสถานการณ์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลให้นักศึกษามีภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬามากขึ้น
2. นำเครื่องมือการวิจัยไปพัฒนาให้สามารถประเมินภาวะผู้นำในเชิงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ เช่น ภาวะผู้นำของครูพลศึกษา ผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้จัดการสถานประกอบการออกกำลังกายและกีฬา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงการออกกำลังกายและกีฬาของผู้ที่จบการศึกษาด้านสาขาที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและกีฬา เช่น พลศึกษา นันทนาการ ผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กมล รินสาร และประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2562). การจัดการการแข่งขันกีฬานักเรียนจังหวัด. *วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 859-871.
- ขวัญจิต เพ็งแป้น. (2561). ความรู้เจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกาย และพฤติกรรมการออกกำลังกายของนักศึกษาพยาบาลในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี. *วารสารราชธานีวัฒนธรรมวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 2(2), 12-24.
- จักรพันธ์ ชุบโธสง และภาคย์ พันธุมะบำรุง. (2565). ประสิทธิภาพของการอบรมทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาของบุคลากรทางการกีฬา และการออกกำลังกายของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 8(3), 387-403.
- จรรยา ลินลา. (2562). กระบวนการพัฒนาดนตามหลักคุณธรรมจริยธรรม. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ (ฉบับวิสาขบูชา)*, 7(2), 169-176.
- จุฑาทิพย์ สรรวงสุวรรณ. (2562). การสร้างแบบประเมินภาวะผู้นำของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร. *รายงานผลการประชุมทางวิชาการทางการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ครั้งที่ 8* (น.75-92). สืบค้นจาก http://www.tnsuskn.ac.th/web/images/Data/research/2562/article2562/Ar_Leadership_62.pdf
- จุฑาทิพย์ สรรวงสุวรรณ. (2563). การพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสมุทรสาคร. *รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 7* (น. 446-457). สืบค้นจาก http://www.tnsuskn.ac.th/web/images/Data/research/2562/article2562/Ar_Leadership2_62.pdf
- ฐิธิญา พรหมศร. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- รัชฎา วิชัยดิษฐ์, วันทนา บ่อโพธิ์ และอุดม ชนะสิทธิ์. (2563). บุคลิกภาพตามหลักพุทธธรรม. *วารสาร มจร. เลย์ปริทัศน์*, 1(2), 97-105.

- นิตดา ดวงเดือน. (2556). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- ประไพรัตน์ ลำไฉ. (2557). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม : แนวทางการพัฒนา. *วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา*, 2(3), 29-41.
- สมชาย เทพแสง. (2565). *ผู้นำคุณภาพ หัวใจสำคัญในการสร้างคุณภาพการศึกษา*. สืบค้น 10 กันยายน 2565, จาก <http://www.inspect6.moe.go.th/adisai/QualityLeadership.htm>
- สิทธิพงษ์ ปานนาค. (2562). กีฬากับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียน. *วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยเกริก*, 37(1), 105-115.

